

Lønseddel fra romersk soldat afslører en grufuld sandhed om jødiske plyndringer.

Et vigtigt fund af en romersk soldats lønseddel afslører, hvorfor de udstationerede soldater for 1950 år siden var nødt til at skaffe sig midler gennem plyndring og magtmisbrug



Morten Hørning Jensen - venligst "sakset" fra Kristeligt Dagblad 14. marts 2023.



Masada fæstningen

Endnu en lønseddel fra en romersk soldat ved den jødiske fæstning Masada i Negevørkenen ved Det Døde Hav i Israel er fornylig blevet fundet under en udgravning.

For kun tredje gang er der fundet en romersk soldats ansættelseskontrakt. Den afslører behov for en bedre overenskomst og kaster lys over Det Nye Testaments brutale billede af soldatervold.

Det kan ikke have været for lønnen, at Gaius Messius gik ind i den romerske hær. Så meget kan vi nu slå fast her 1950 år efter, at han skrev under på sin kontrakt. Godt gemt under sten og støv er den netop blevet fundet af et hold arkæologer, der er i gang med at udgrave en af soldaterlejrerne ved Masada-fæstningen i Judæas ørken.

Her var Gaius udstationeret i forbindelse med den langvarige belejring og erobring af den sidste jødiske fæstning i krigen mod Rom, der faldt i år 73. I det tørre ørkenklima kunne hans ansættelseskontrakt så at sige overvintre og nu blive det blot tredje eksemplar af en soldaterkontrakt fra den romerske hær, der er fundet.

Så hvad tjente Gaius så for sit slid i den ulidelig varme ved foden af Masada? Lønnen i den romerske hær var i virkeligheden storpolitik. En samlet og utilfreds soldaterflok havde uhørt stor magt, hvis den ellers kunne holde formationen mod politikere og generaler.

Man skulle synes, at de romerske generaler og politikere derfor ville gå langt for betale sig til en tilfreds soldaterflok; tilbage i Julius Cæsars dage blev lønnen da også med ét fordoblet fra 112 romerske denarer årligt til 225.

Desværre for vores Gaius var der langt fra Judæas udørk til Rom. I hvert fald målt på lønsedlen, der blot lagde 186 denarer i hans læderpung om året. Og det endda kun måske. Det latinske er lidt svært at tyde præcis det sted på papyrussen, så måske årslønnen blot lød på sølle 150 denarer.

Men det bliver værre endnu, og det er her, at lønsedlen for alvor overrasker: Gaius havde måttet skrive under på, at den romerske hær kunne trække stribet af udgifter til hans underhold fra bruttolønnen: 48 denarer for byg til hans ridedyr, 60 denarer for mad, 15 denarer for støvler, 6 denarer for læder til tøj og 21 denarer for soldateruniformen. Samlet årligt fratæk: 150 denarer.

Med andre ord: Enten tjente Gaius ingenting på årlig basis eller også stort set ingenting.

Det kan altså ikke have været den faste løn, der fik Gaius til at melde sig under den romersk ørn. Hvad så?

Det er her, denne soldaterkontrakt bliver interessant, idet den underbygger et billede af det romerske soldaterliv, vi har fra andre kilder. For overhovedet at overleve som romersk soldat var man nødt til at plyndre. Det var ganske enkelt indbygget i systemet, at den magt, man besad som en del af den romerske hær, skulle omsættes til kolde kontanter.

Det skete frem for alt gennem sejr i slag. Den jødiske historieskriver Josefus fortæller for eksempel om, hvordan de grådigste af soldaterne under erobringen af Jerusalem i år 70 brød kloakkerne op under byen for at gennemsnøge dem for halvfordærvede lig, hvis tarme de tømte for at finde mønter slugt af oprørerne.

Sådan var systemet. Vi må derfor ikke tænke alt for negativt om Gaius, hvis han ikke skulle have brudt sig særlig meget om Johannes Døberen, havde han fået forelagt Lukasevangeliets gengivelse af Johannes Døberens samtale med en gruppe soldater. De havde opsøgt ham et andet sted i Judæas ørken, men da de hørte hans rystende svar til en gruppe toldere om, at de ikke måtte bruge systemet og opkræve mere end foreskrevet, udbrød de: "Hvad skal så vi gøre?" - måske med tanke på de tunge fradrag i grundlønnen.

Svaret fra Johannes Døberen lød: "Ikke mishandle eller udplyndre nogen, men lade jer nøje med jeres løn."

Godt sagt, synes vi i vores bløde lænestol i 2023. Men for Gaius viser den genfundne soldaterkontrakt, at det at lade sig nøje med sin løn ville have været nemmere sagt end gjort.